ئۆتیزمی سیاسی و موچەی فەرمانبەران .... حامی ئەحمەد عەلی

نزیکەی چوار ساڵە فەرمانبەرانی هەرێم دەبن بەقوربانی مل نەدانی پارتە سیاسیەکان بۆ مەرج و داواکاریەکانی حکومەتی ناوەند، فەرمانبەران لەنێوان بەرداشی لێدوانە بێکردارەکانی بەرپرسەکان و بەڵێنی هەردوو حکومەتی هەرێم و ناوەنددا بێ چارەسەر ماونەتەوەو هێندەی تر بارودۆخی ژیانیان بەرەو خراپتر ڕۆشتوە، چاوەڕوانی ئەم بارودۆخە بەم شێوەیە مەرگەساتەو کاتکوشتن مایەی شەرمەزاری دەسەڵاتی سیاسی و بۆگەنکردنی سیستەمی حکومڕانی چارەکە سەدەیەکی سیاسەتی حیزبی دەسەڵاتدارە، بەخولقاندنی کێشە ئەفسانەیەکان و تاودانی یەکە کارگێڕیە خاوەن بڕیارەکان شەرعیەت بەپاوانخوازی و ناداد پەروەری کۆمەڵایەتی دەدەن، بەخوێندنەوەی ئەو شانامانەی لە دیوە خانەکانی حیزبەوە تەرجومە دەکرێن بۆ زمانی فەرمی حکومەت گەندەڵیەکانیان بەیاسایی دەکەن.

حکومەتی عێراق هەنگاوی جدیانەو سیاسیانەی نا بۆ پەرتەوازەکردن و لێکهەڵوەشانی کۆی بونیادی کولتوری و سیاسی کوردستان دەستپێکی ئەم هەنگاوەیان بەبڕینی بودجەی هەرێم دەستی پێکرد، حکومەتی هەرێم دەبو بەهەرشێوەیەك بێت لەپێناو خەمی هاوڵاتیان هەوڵی جدی بدات بۆ ڕێکەوتن بەڵام نەك هەر ئەم هەنگاوەیان نەنا بەڵکو بەهاش و هوشی وەبەرهێنان و گرێبەستی نەوت خەیاڵی هاوڵاتیانی کوردستانیان گەیاندە کەشکەڵانی فەلەك، بەڵام ئەم قسانە بێکردەو بێ بنەما بون زۆری نەبرد بەناوی قەیرانی دارایی و دابەزینی نرخی نەوتەوە هێرشی ئابوریان بەدەستی خۆیان بۆسەر گیرفان و بژێوی گەورەترین توێژ کە فەرمانبەران بوو دەست پێکردوو ئەم جارەشیان خەڵکیان بەوە فریودا کە گوایە ئەم قەیرانە کاتیەوەو هەرزوو کۆتایی دێت، ئەمەشیان بەستەوە بەبەرزبونەوەی نرخی نەوت لەبازاڕەکانی جیهان.

بەڕاگەیاندنی لیژنەی ڕوبەڕووبونەوەی قەیرانەکان و بانگەشەی چاکسازی لەبری هەنگاوی کرداری درێژەیان بەقەیرانەکەدا، تەنها بەلێدوانی بێکردار وەڵامی خەڵکیان دەدایەوەو چەندین جار دووپاتیان دەکردەوە کەسیستەمی پاشەکەوتی موچە کاتیە، بەڵام نەك هەرکاتی نەبوو بەڵکو بوو بەنەخۆشی درێژخایەن، لێرەوە پلانی

داگیرکەران کەوتەر سەر سکەی خۆی لەناوخۆشدا هیچ بایەخێك بەناڕەزایی خەڵك نەدراو ئەو بەشداریە جەماوەریەی هاوڵاتیان و سەرجەم چین وتوێژەکان و ڕێکخراوە پیشەیەکان کەلەڕاستیدا بەکوالیتی پەرەسەندن و پێشکەوتنەکانی ئەوروپا بەڕێوە دەچون هێندە دیمۆکراسی و مەدەنیانە بون گومانت هەبوو لەژینگەی ڕۆژهەڵاتی ناوەند بێت، لەبری ئەوەی نمونەی ئەو عەقڵە پێشکەوتوەی خەڵك ببنە ناوەندی بڕیاردانەوە کەچی بەقسەی نەستەق و نوکتە ئامێز وەڵام دەدرانەوە، بەهەند وەرنەگرتنی کۆیی ئەو چالاکیە مەدەنی پیشەیانەو ئیفلیج بوون لەچارەسەر و ئیدارەدانی کێشەکان بەمل ملانێی حیزبی و چەندەها تەفسیری تر بارودۆخەکەیان وەرگێڕا بۆ سەر زمانی بەرژەوەندی حیزبی و تایبەتی سەرباری ئەمەش ئامادە نەبوون گۆڕانکاری لەسیستەمی حکومڕانیدا بکەن، دەستیان برد بۆ پیرۆزترین دەسەڵاتی خۆماڵی کوردی کەدەسەڵاتی یاسادانان بوو کەبەبڕوای چاودێرە سیاسیەکان گەورەترین گورزە لەشکۆیی میللەتی کورد بەدەستی خۆی، تەشەنەسەندنی ئەم کێبڕکێ ناشەریفانەی حیزب و مل نەدان بۆ یەکترو لوتکە گرتن لەیەك فاکتەری سەرەکی تەشەنەسەندن و گڕگڕتنی ئەم بارودۆخە بوو، سەرێکی هەرێم لەدووەم پەیامی دوای هێرشەکان بۆسەر ناوچە جێناکۆکەکان داوای خۆپیشاندان لەهاوڵاتیانی کوردی تاراوگە دەکات ئێمە دەپرسین خەڵك بەچ ڕویەکەوە لەباخچەکانی دیمۆکراسی و شارستانیانەی ڕۆژئاوا بڕژێنە سەرشەقامەکان لەکاتێکدا ئەوان خوشك براکانیان لەژێر سەپاندنی پاشەکەوتی موچەو سەرکوتکردنی خۆپیشاندانەکاندا لەسەر زێدی خۆیان دەچەوسێنرێنەوە، بەراِستی لەگەڵ هەموو لێدوانێکی ئەم حکومەتە بێپلانەدا بیرۆکەی نوسینی ڕۆمانێکی سیاسی سەرهەڵدەدات، چارەسەری بنەڕەتی دۆخی کوردستان تەنها حکومەتێکی نیشتمانیە کەدوور بێت لەدەستێوەردانی حیزب وخاوەنی دەستورێکی نیشتمانی بەهێز بێت کەزامنی چەند بارە نەبونەوەی شانزەی ئۆکتۆبەرو ڕوداوی هاوشێوەی ئەو کارەساتە جەرگبڕە بێت، کەکۆمەڵێك سزاو بەندی تەشریعی وەهای تیادابێت کەشەڕی ناوخۆ و تێکدانی ئارامی و ئاسایشی تاك بەهەموو ڕەگەزەکانیەوە حەرام بکات، لێرەوە کاتی ئاشکراکردنی دواکاردی فریاد ڕەسی خەڵك وادەکەی زۆر نزیك بوەتەوە تەنها ماوە لەمانشێتی دەزگاکانی ڕاگەیاندندا وەك هەواڵێکی بەپەلە خۆی نمایش بکات، باپێکەوە هاوکاربین بۆ ڕزگاری نیشتمانی بۆ کۆتایی هێنان بەسیستەمی خێرو پیاوەتی ئەو پیاوانەی بەباکگراوندی شۆڕش وهێز کۆنترۆڵی سەرجەم کایە سیاسی و ئابوری و ئیداریەکانیان کردوە، تکایە با ئێمە قەبارەی شەڕەکانی میدیاو هێرشی ڕاگەیاندن دژی یەکتر بچوك بکەینەوەو نەبینە هاوکاری ئەو مەرامانەی لەپشت تێکدانی ئاسایشی

دەرونی و کۆمەڵایەتی خەڵکەوەن.